NN 98/2019 (16.10.2019.), Zakon o socijalnopedagoškoj djelatnosti

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SOCIJALNOPEDAGOŠKOJ DJELATNOSTI

Proglašavam Zakon o socijalnopedagoškoj djelatnosti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 2. listopada 2019.

Klasa: 011-01/19-01/123
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 4. listopada 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O SOCIJALNOPEDAGOŠKOJ DJELATNOSTI

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se sadržaj, uvjeti i način obavljanja socijalnopedagoške djelatnosti, standard obrazovanja, stručni nadzor nad obavljanjem socijalnopedagoške djelatnosti kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Socijalnopedagoška djelatnost je sustav stručnih postupaka, mjera, aktivnosti i programa odnosno sustav intervencija usmjerenih pojedincima, obiteljima, skupinama, institucijama i zajednicama (u daljnjem tekstu: korisnici) utemeljenih na načelima i spoznajama socijalnopedagoške znanosti i prakse.

(2) Socijalnopedagoška djelatnost obuhvaća:

1. socijalnopedagošku *procjenu* proces primjene diferencijalno dijagnostičkih postupaka odnosno prikupljanja, analize i interpretacije podataka o relevantnim obilježjima, rizicima, snagama i potrebama korisnika sa svrhom predlaganja i planiranja socijalnopedagoških intervencija te obuhvaća postupak procjene i izradu stručnih nalaza, mišljenja i prijedloga

2. *planiranje intervencija* – proces izrade plana intervencija u suradnji s korisnicima, utemeljeno na procjeni i participativnim načelima radi strukturiranog prikazivanja identificiranih potreba, rizika i potencijala, potrebnih stručnih postupaka, ciljeva, sudionika i vremenskog okvira provedbe intervencija

3. *prevenciju* skup stručnih intervencija usmjerenih sprečavanju nastanka i razvoja problema u ponašanju, a putem smanjivanja rizičnih i jačanja zaštitnih čimbenika korisnika odnosno njihova osnaživanja

4. *promociju mentalnog zdravlja* – stručno djelovanje na temelju modela jačanja snaga i kompetencija te podrazumijeva stvaranje individualnih, društvenih i okolinskih uvjeta koji su osnažujući i kao takvi omogućuju optimalno zdravlje i razvoj korisnika

5. *ranu intervenciju* – skup stručnih intervencija usmjerenih korisnicima koji su u pojačanom riziku za razvoj problema u ponašanju te kod kojih su utvrđeni razvojni rizici ili razvojne teškoće, a koja se pruža u ranom razvoju problema u ponašanju i/ili u ranoj dobi djece

6. *tretman* skup specijaliziranih socijalnopedagoških stručnih intervencija usmjerenih prema korisnicima s razvijenim problemima u ponašanju, a radi smanjivanja rizičnih čimbenika koji su pridonijeli njihovu razvoju i održavanju te osiguravanja poželjnih promjena sa svrhom odgoja, socijalizacije i/ili resocijalizacije, rehabilitacije, socijalnog uključivanja i osnaživanja korisnika intervencija

7. *socijalnopedagoško i psihoterapijsko savjetovanje* – skup stručnih intervencija prema pojedincima, obiteljima i skupinama usmjerenih poticanju samoprocjene, stjecanju uvida i postizanju pozitivnih promjena u psihosocijalnom funkcioniranju sa svrhom prevladavanja teškoća, stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih potencijala te odgovornog odnosa pojedinca prema samom sebi, obitelji i društvu

8. *posttretman* skup socijalnopedagoških stručnih intervencijskih postupaka koji se poduzimaju nakon završene tretmanske intervencije, u pravilu u primarnom okruženju pojedinca, a sa svrhom osiguravanja održivosti učinaka provedene intervencije te odgovornog odnosa korisnika prema samom sebi, obitelji i društvu koji može uključivati i koordiniranje odnosno pomoć pri ostvarivanju različitih socijalnih, zdravstvenih, obrazovnih, radnih i drugih prava pojedinaca

9. *evaluaciju* skup znanstvenih i stručnih postupaka kojima se sustavno prikupljaju i analiziraju podaci radi utvrđivanja učinaka, praćenja procesa provedbe i unaprjeđivanja intervencija sa svrhom stjecanja uvida u način provođenja intervencija i njihove učinkovitosti utemeljene na znanstvenim načelima

10. *zastupanje i zagovaranje* – niz stručnih postupaka zalaganja, promoviranja i utjecanja na društvene politike, zakonodavstvo i prakse sa svrhom osiguravanja socijalnog uključivanja, ravnopravnosti, prava i dobrobiti korisnika odnosno socijalne pravde u najširem smislu

11. *edukacijske aktivnosti* – osmišljavanje i provođenje obrazovnih programa i aktivnosti za stručnjake u širem profesionalnom okruženju, u kontekstu cjeloživotnog učenja, a radi njihova ovladavanja općim i specifičnim socijalnopedagoškim, psihosocijalnim i psihoedukativnim kompetencijama te poboljšanja osobne i profesionalne djelotvornosti

12. *istraživačke aktivnosti* – primjena znanstvenih metoda i postupaka radi produbljivanja spoznaja o etiološkim, fenomenološkim te intervencijskim obilježjima i potrebama korisnika, kao i zakonitostima psihosocijalnog funkcioniranja pojedinaca, obitelji i skupina

13. *superviziju* proces specifičnog profesionalnog i osobnog učenja i razvoja stručnjaka, čiji je cilj razvoj i osnaživanje profesionalne kompetentnosti i osobne dobrobiti te podizanje razine kvalitete u obavljanju djelatnosti

14. *vještačenje* postupak u kojem socijalni pedagog temeljem specifične stručne procjene ili koristeći se svojim stručnim znanjem izrađuje nalaz o psihosocijalnom statusu pojedinca ili traženim činjenicama te o tome daje mišljenje

15. *medijaciju* proces rješavanja sukoba odnosno spornih pitanja između korisnika, u svrhu postizanja dogovora i načina eventualne nadoknade štete, uz posredovanje, vođenje i usmjeravanje medijatora

16. *mentoriranje vježbenika* – postupak praćenja, usmjeravanja, profesionalne brige i podrške oko rada socijalnih pedagoga vježbenika kao priprema za buduće ovlašteno obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti.

(3) Socijalnopedagoška djelatnost obavlja se primarno u kontekstu problema u ponašanju korisnika.

Članak 4.

Svrha obavljanja socijalnopedagoške djelatnosti je unaprjeđivanje psihosocijalnog funkcioniranja i kvalitete života korisnika te osiguravanje njihove pozitivne socijalne usklađenosti, zasnovano na humanizmu i ljudskim pravima te na dobrobit pojedinca i društva u cjelini.

Članak 5.

Socijalnopedagoška djelatnost obavlja se u svim društvenim područjima koja utječu na zdravlje i kvalitetu života korisnika socijalnopedagoških usluga i društva u cjelini, osobito u području socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, zdravstva, pravosuđa, unutarnjih poslova, civilnog društva, vjerskih organizacija i humanitarnih zajednica.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.
STJECANJE I GUBITAK PRAVA NA OBAVLJANJE SOCIJALNOPEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Članak 6.

Pravo na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti stječe se priznavanjem prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti.

Članak 7.

(1) Socijalnom pedagogu priznat će se pravo na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti ako:

1. je poslovno sposoban

2. ima završen dodiplomski ili preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalne pedagogije u Republici Hrvatskoj ili kojem je priznata inozemna stručna kvalifikacija za obavljanje regulirane profesije – socijalni pedagog, sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima

3. ima položen stručni ispit ili državni stručni ispit, akademski stupanj magistra znanosti ili doktora znanosti ili ima više od 20 godina radnog staža u struci

4. je član Hrvatske komore socijalnih pedagoga (u daljnjem tekstu: Komora)

5. nije pravomoćno osuđen za neko od kaznenih djela:

a) kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI.), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XII.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI.), kaznenih djela protiv imovine (glava XVII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII.), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXIV.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXV.) (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.)

b) protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI.), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX.), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII.), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV.), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX.) odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.) (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17.)

6. mu nije pravomoćno izrečena prekršajno pravna sankcija za nasilje u obitelji

7. se protiv njega ne vodi postupak pred nadležnim sudom za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka nema hrvatsko državljanstvo, mora znati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom socijalnopedagoške djelatnosti.

(3) Pravo na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti priznaje se na zahtjev socijalnog pedagoga.

(4) O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Komora rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

(6) Komora na temelju rješenja iz stavka 4. ovoga članka upisuje socijalnog pedagoga u Imenik socijalnih pedagoga.

Članak 8.

(1) Socijalnom pedagogu koji je upisan u Imenik socijalnih pedagoga (u daljnjem tekstu: ovlašteni socijalni pedagog) prestaje pravo na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti:

– smrću

– ako postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti

– ako nastanu okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete iz članka 7. ovoga Zakona za priznavanje prava na obavljanje djelatnosti

– ako ne ispunjava obveze stručnog usavršavanja iz članka 13. ovoga Zakona

– na njegov zahtjev

– ako teško povrijedi etički kodeks socijalnopedagoške djelatnosti

– ako mu je nakon obavljenog stručnog nadzora ili u disciplinskom postupku izrečena mjera privremene zabrane obavljanja socijalnopedagoške djelatnosti ili mjera prestanka prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti.

(2) O prestanku prava iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Komora rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Članak 9.

(1) Ovlašteni socijalni pedagog ne smije obavljati socijalnopedagošku djelatnost u slučaju:

– lišenja poslovne sposobnosti, od dana pravomoćnosti odluke o lišenju poslovne sposobnosti

– izricanja prekršajno pravne sankcije za nasilje u obitelji, od dana pravomoćnosti odluke suda

– osude na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od šest mjeseci, od dana pravomoćnosti odluke suda

– zabrane obavljanja socijalnopedagoške djelatnosti, od dana pravomoćnosti odluke o zabrani obavljanja socijalnopedagoške djelatnosti

– prestanka prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti, od dana pravomoćnosti odluke o prestanku prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti.

(2) U ostalim slučajevima ovlašteni socijalni pedagog ne smije obavljati socijalnopedagošku djelatnost od dana izvršnosti rješenja Komore o prestanku prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti.

POGLAVLJE II.
NAČIN OBAVLJANJA SOCIJALNOPEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Članak 10.

(1) Socijalnopedagošku djelatnost obavlja ovlašteni socijalni pedagog na temelju ugovora s drugim pravnim osobama odnosno rješenja o prijmu i kao privatnu socijalnopedagošku praksu.

(2) Privatnu socijalnopedagošku praksu može obavljati ovlašteni socijalni pedagog ili više ovlaštenih socijalnih pedagoga zajednički.

(3) Osobe koje obavljaju privatnu socijalnopedagošku praksu, sa sjedištem u državi na teritoriju Europskoga gospodarskog prostora, mogu trajno obavljati socijalnopedagošku djelatnost u Republici Hrvatskoj ako se upišu u Imenik socijalnih pedagoga i odgovarajući upisnik privatne socijalnopedagoške prakse.

(4) Osobe koje obavljaju privatnu socijalnopedagošku praksu, sa sjedištem u državi na teritoriju Europskoga gospodarskog prostora, mogu obavljati socijalnopedagošku djelatnost i na privremenoj ili povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj, bez obveze registracije sjedišta i upisa socijalnopedagoške djelatnosti u odgovarajući upisnik.

Članak 11.

(1) Ovlašteni socijalni pedagog dužan je prije početka rada ili nakon prestanka s radom u privatnoj socijalnopedagoškoj praksi o tome obavijestiti Komoru.

(2) Komora na temelju dostavljene obavijesti iz stavka 1. ovoga članka upisuje odnosno briše ovlaštenog socijalnog pedagoga iz odgovarajućeg upisnika privatne socijalnopedagoške prakse.

Članak 12.

(1) Ovlašteni socijalni pedagog koji obavlja privatnu socijalnopedagošku praksu dužan je osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počiniti trećima obavljanjem privatne socijalnopedagoške prakse, osim ako je ovlašteni socijalni pedagog istovjetno osiguran od odgovornosti za štetu u drugoj državi Europskoga gospodarskog prostora.

(2) Ovlašteni socijalni pedagog koji obavlja privatnu socijalnopedagošku praksu dužan je uredno produžavati osiguranje od odgovornosti.

(3) Ako ovlašteni socijalni pedagog koji obavlja privatnu socijalnopedagošku praksu štetu trećoj osobi počini namjerno ili iz grube nepažnje, osiguravatelj koji je nadoknadio štetu trećoj osobi ima pravo regresa prema ovlaštenom socijalnom pedagogu.

POGLAVLJE III.
PRAVA I OBVEZE U OBAVLJANJU SOCIJALNOPEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Članak 13.

(1) Ovlašteni socijalni pedagog ima pravo i obvezu stručnog usavršavanja koje obuhvaća kontinuirano praćenje razvoja socijalnopedagoške znanosti i stjecanje novih kompetencija radi održavanja i unaprjeđenja kvalitete provođenja stručnih postupaka i mjera, kao i pravo na stjecanje specijaliziranih stručnih kompetencija potrebnih za pojedino područje socijalne pedagogije.

(2) Poslodavac je dužan omogućiti ovlaštenom socijalnom pedagogu sudjelovanje na stručnom usavršavanju iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Program stručnog usavršavanja ovlaštenih socijalnih pedagoga Komora je dužna izraditi i provoditi u suradnji s tijelima državne uprave i javnim ustanovama nadležnim za stručno usavršavanje koje ovlaštenim socijalnim pedagozima u okviru svoga djelokruga organiziraju stručno usavršavanje.

(4) Način provođenja, sadržaj, rokovi i postupak stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka uređuju se općim aktom Komore.

Članak 14.

(1) Ovlašteni socijalni pedagog može podnijeti zahtjev Komori za priznavanje specijalizirane stručne kompetencije u vidu specifičnih znanja i vještina specijaliziranih za pojedino područje socijalne pedagogije za obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti koja obuhvaća stručno zahtjevnije oblike rada i zahtijeva specifičnu izobrazbu za samostalni rad (u daljnjem tekstu: specijalnost).

(2) Područja socijalne pedagogije u kojima se ovlaštenom socijalnom pedagogu može priznati specijalnost određuje Komora Statutom.

(3) O zahtjevu za priznanje specijalnosti rješenjem odlučuje Komora.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Priznata specijalnost upisuje se u Imenik socijalnih pedagoga.

Članak 15.

(1) Pri obavljanju socijalnopedagoške djelatnosti ovlašteni socijalni pedagog obvezan je djelovati sukladno etičkom kodeksu socijalnopedagoške djelatnosti i treba se suzdržavati od svake aktivnosti koja nije spojiva s ugledom i dostojanstvom socijalnog pedagoga.

(2) Sve što osobe koje obavljaju socijalnopedagošku djelatnost u obavljanju djelatnosti saznaju o korisniku intervencija obvezni su čuvati kao profesionalnu tajnu.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obvezne su čuvati kao profesionalnu tajnu i druge osobe kojima su ti podaci dostupni u obavljanju njihovih djelatnosti.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obvezne su podatke koje su saznale o korisniku i zaključna mišljenja dostaviti isključivo po zahtjevu tijela državne uprave ili sudbene vlasti, u skladu s posebnim propisima.

(5) Pri dostavi podataka iz stavka 4. ovoga članka osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obvezne su voditi računa da oblik i opseg iznesenih podataka budu sukladni načelima struke i odredbama Etičkog kodeksa socijalnih pedagoga.

(6) Licencirane i autorskim pravima zaštićene socijalnopedagoške instrumente zabranjeno je u cjelini ili u dijelovima umnožavati i na bilo koji način davati na uvid neovlaštenim osobama.

(7) Obveza iz stavka 6. ovoga članka obvezuje osobe koje obavljaju socijalnopedagošku djelatnost, izdavače i distributere instrumenata, korisnike instrumenata, pomoćno osoblje, korisnike socijalnopedagoških intervencija i sve druge sudionike.

POGLAVLJE IV.
HRVATSKA KOMORA SOCIJALNIH PEDAGOGA

Članak 16.

(1) Komora je samostalna i neovisna strukovna organizacija socijalnih pedagoga u Republici Hrvatskoj koja se brine za razvoj, stručnost, etičnost, zakonitost i ugled u socijalnopedagoškoj djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Komora ima status pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 17.

(1) Sjedište Komore je u Zagrebu.

(2) Komora se upisuje u sudski registar.

Članak 18.

Osnivači Komore su Republika Hrvatska i Hrvatska udruga socijalnih pedagoga, a prava i dužnosti osnivača u ime Republike Hrvatske obavlja ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 19.

(1) Na temelju javne ovlasti Komora:

– odlučuje o postupcima upisa u odgovarajuće imenike, upisnike i evidencije te brisanja na temelju ovoga Zakona

– donosi rješenje o priznavanju prava na obavljanje socijalnopedagoške djelatnosti